

En allmennmedisinsk gigant!

Steinar Hunskår, red.

Allmennmedisin

4. utgave. Oslo: Gyldendal, 2023

1068 s.

ISBN 9788205579866

Michael 2024; 21: 125–126

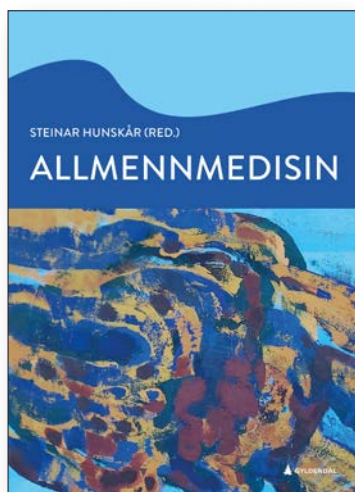
doi:10.5617/michael.10960

«Det beror ikke blot på hvad man ser, men det, hvad man ser, beror på hvorledes man ser!» Parafrazen over Kierkegaard hang på kontorplassen min i mange år for å minne meg på *hva* og *hvordan*. For slik jobber allmennlegen. Med epidemiologisk forståelse av sin populasjon bruker hun enkle diagnostiske verktøy for å tolke den enkelte pasienten ut fra en kontekst. Det er *hvorledes* vi ser!

Akkurat det og mye mer finnes på 1068 sider mellom to stive, blå permer i den nye utgaven av læreboka *Allmennmedisin*. Første utgave ble utgitt i 1997, og siden har det kommet en ny utgave hvert tiende år: 2003, 2013 og 2023. Redaktør Steinar Hunskår har hatt med seg en redaksjonskomité med representanter fra de fire medisinske fakultetene. I tillegg har 62 forfattere fra hele landet bidratt i dette store dugnadsarbeidet.

Verket er omfattende revidert og nytt lærestoff er lagt til, blant annet om sammenhengen mellom livserfaringer, helse og sykdom, migrasjonshelse og parforhold og helse.

En detaljert innholdsfortegnelse gjør det lett å finne fram. At hvite sidetall står på mørkeblå bakgrunn øverst på sidene, gir et designmessig elegant

uttrykk. I tillegg er det overraskende mye lettere å slå opp når tallene står tydelig øverst på sidene.

Boka er delt inn i fem hoveddeler, som igjen er delt i underkapitler. Den første delen inneholder det spesifikt allmennmedisinske, basert på teori, prosess og metode. Deretter presenteres organovergripende symptomer, sykdommer i kroppens organer og livsløpet fra spedbarn og til omsorg ved livets slutt. Siste del omhandler forskjellige konsultasjonskontekster. Tabeller og figurer er fint og tydelig avstemt med farge og innhold. Det er et vell av matnyttig kunnskap å ta av. Her finnes alt fra oversikt over riktig bruk av bildediagnostikk, praktiske råd om bruk av tolk og til illustrasjon av diagnostisk test på benign paroksysmal posisjonsvertigo.

I innledningen ønsker redaktøren lykke til med bruken av boka. Ja, for dette er ei bok som skal *brukes*. Den kan studentene bruke når de leser til eksamen, allmennleger i spesialisering (ALIS) og veileder finner stoff til refleksjon i veiledningssamtaler, og den erfarne legen henter hele menasjeriet av spennende og relevant fagstoff. Det er ei stødig bok i alle betydninger av ordet.

Savner jeg noe? Nei, jeg har bare litt pirk, som at det mangler fotografier av de vanligste utslettene i hudkapittelet. Jeg finner heller ikke mye stoff om den delen av allmennmedisinen som utøves innenfor institusjoner. Allmennlegen er den viktigste medisinske aktøren i sykehjem, helsehus og kommunal akutt døgnenhet (KAD). Disse arenaene blir bare viktigere i årene som kommer. Vi må være med og utforme premissene i samhandlingen.

I likhet med flere tidligere utgaver er det sognekunstneren Knut Rumohr (1916–2002) som preger omslaget, denne gangen med et utsnitt av maleriet *Landskap*. Den abstrakte komposisjonen som domineres av en blå grunntone med høstgule linjer, avbrutt av burgunder formasjoner, oser av visuell energi, mangfold og bevegelse. Det slår meg at faget allmennmedisin er like polymorft som sognelandskapet Rumohr har gjenskapet. Og bokverket *Allmennmedisin* er gigantisk som sognenaturen. Gratulerer til redaktør og medarbeidere for ei praktfull lærebok!

Kristina Riis Iden
kristina.iden@gmail.com

Kristina Riis Iden er ph.d., spesialist i allmennmedisin og arbeider som helsehuslege i Oslo.